

دستورعمل آموزش تیم سلامت

ماده ۱- هدف: هدف نهایی برنامه آموزش، مهارت آموزی مبتنی بر شرح وظایف سازمانی اعضای تیم سلامت مجری خدمات در تمامی واحدهای پیش بینی شده در طرح به منظور اجرای خدمات منطبق با برنامه های سلامت است. برنامه آموزش با تاکید ویژه بر مهارت آموزی پزشکان و نیز کاردندان/کارشناسان بهداشتی (شامل: بهداشت عمومی، بهداشت خانواده و مبارزه با بیماری ها، پرستار و ماما) به منظور تبدیل آنان به کاردان/کارشناس چندپیشه به عنوان "مراقب سلامت" انجام می شود.

ماده ۲- گروه هدف در برنامه آموزش: گروه هدف در برنامه آموزش عبارتند از تمام اعضای تیم سلامت. به منظور اجرای بهینه این آموزش ها علاوه بر اعضای تیم سلامت می بایست آموزش دهندگان آنها و نیز کارشناسان و مدیران ستادی مورد آموزش قرار گیرند.

تبصره: چنانچه فهرست اعضای تیم سلامت در طول زمان تغییر کند یا افرادی از آنها در این دستورعمل نام برده نشده باشند، آنها نیز مشمول الزام برای آموزشند.

ماده ۳- تفویض اختیار و حیطه مسوولیتها در آموزش: گروه های تخصصی وزارت متبوع مکلف به تهیه بسته های آموزشی با کیفیت مناسب و تبیین روش ها و شیوه آموزش براساس اهداف آموزشی مورد لزوم هستند. از آنجا که این اهداف در حیطه های شناختی، انگیزشی و مهارتی طبقه بندی می شوند، لذا، تعیین روش و شیوه آموزش می بایست بروشنی برای هر یک از این حیطه ها از سوی گروه های تخصصی وزارت متبوع تبیین شود. به عنوان مثال چنانچه فراگیر می بایست قادر به انجام تزریق واکسن باشد گروه تخصصی مربوطه باید شیوه اجرای آموزش این مهارت را تعیین و حداقل تعداد انجام عملی آن را در طرح تدریس روشن نماید. اجرای این آموزش در دانشگاه توسط افرادی صورت می گیرد که از نظر گروه های تخصصی واجد شرایط کیفی برای اجرای آموزش هستند. مرکز مدیریت شبکه و واحدهای تخصصی تحت پوشش آن در دانشگاه و در سطح شهرستان مکلف بر انجام وظایف مدیریت آموزش هستند. از آنجا که آموزش طیف وسیعی از گروه های هدف با فهرست متنوعی از عناوین آموزشی را شامل می شود که دانشگاهها براساس شرایط خود از جمله افراد مشمول آموزش، گردش نیروی انسانی، منابع زمانی، نیروی آموزش دهنده، تکنولوژی های در دسترس و سایر امکانات می بایست اقدام به آموزش آنها نمایند، لذا، از سوی وزارت متبوع فهرست حداقل گروه های هدف و حداقل موضوعات و زمان مورد نیاز برای آموزش هر کدام از عناوین تعیین گردیده است. دانشگاهها می توانند براساس نیاز، شرایط و امکانات در دسترس و قابل تحصیل و نیز دستورعمل های ادارات و گروه های تخصصی متولی برنامه های سلامت اقدام به افزایش زمان و موضوعات آموزش، گروه های هدف و تنظیم و مدیریت برنامه های آموزش نمایند، اما رعایت حداقل های مندرج در این دستورعمل الزامی است. افزایش حجم آموزش های حضوری و غیر حضوری برای هر یک از حیطه های مندرج در جداولی که در ادامه آمده است تا میزان دو برابر با صلاحدید متولیان فنی آن برنامه سلامت در وزارتخانه یا دانشگاه مجاز است. این افزایش باید به نحوی باشد که مانع از اجرای حداقل آموزش در سایر حیطه ها در مدت زمان تعیین شده نشود. اجرای این امر با تخصیص ساعات بیشتر آموزش در یک مقطع زمانی مقدور است تا این افزایش حجم، مانع از اجرای سایر حداقل های آموزش نشود. علاوه بر این، دانشگاهها می توانند حجم حداقل پیش بینی شده در دوره آموزشی را با تخصیص ساعات بیشتر به آموزش در مدت زمان کوتاه تری اجرا نمایند. این امر به ویژه برای دانشگاه هایی که چرخش نیروی انسانی پایین تری دارند، برای دانشگاه هایی که از امکانات آموزش غیرحضوری مجازی برخوردارند و نیز دانشگاه هایی که امکان اجرای بیش از یک روز در ماه آموزش حضوری را دارند بالاخص برای آموزش تفصیلی برنامه های سلامت- مندرج در جداول ذیل- مورد تاکید است. علاوه بر آموزش حضوری، دانشگاه ها ملزم به ایجاد شرایط برای آموزش های غیر حضوری هستند. حجم آموزش غیر حضوری تا ۱/۸ برابر آموزش حضوری مندرج در جداولی که در ادامه آمده است، می بایست پیش بینی شود.

بسته های آموزشی که توسط گروه های تخصصی وزارت متبوع تهیه می شوند باید از کیفیت مناسب برخوردار بوده و برای فراگیران قابل دسترس باشند.

انجام آموزش‌های تکمیلی برای برنامه‌های تازه ادغام یافته یا برنامه‌هایی که محتوای آن تغییر کرده و نیاز به ترمیم آموزش دارند با پیش‌بینی زمان اضافه در یک مقطع زمانی و با نظارت هماهنگ‌کنندگان و مدیران آموزشی مقدور است. ضمناً دانشگاه می‌تواند برای نیازهای منطقه‌ای خود اقدام به اضافه کردن مباحث و زمان آموزش نماید.

ماده ۴- مدیران و هماهنگ‌کنندگان و مجریان آموزش: برنامه آموزش با همکاری معاونت بهداشت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه‌ها طراحی و اجرا می‌شود. مرکز مدیریت شبکه و واحدهای زیر مجموعه دانشگاهی آن، کار مدیریت و هماهنگی امور آموزشی را برعهده دارند. گروه‌های متولی برنامه‌های سلامت در وزارت متبوع و دانشگاه‌ها کار تعیین محتوای آموزش را در قالب چارچوب ارائه شده توسط مرکز مدیریت شبکه و بر مبنای برنامه‌های سلامت جاری عهده دار خواهند بود. منظور از هماهنگی و مدیریت امور آموزشی، نظارت بر اجرای آموزش، هماهنگی و اطمینان از ثبت نام مضمولین، تنظیم جداول زمانی آموزش، طراحی طرح تدریس سالانه، نظارت بر ارزشیابی فراگیران، پیگیری صدور گواهی، اطمینان از انجام آزمون‌های استاندارد، هدایت ارزشیابی برنامه آموزشی و سایر اقداماتی است که تضمین می‌نماید مجریان آموزش به نحو درست و موثری آموزش‌ها را جاری می‌کنند و این آموزش‌ها منجر به ارتقای عملکرد فراگیران می‌شوند. مسوولیت حسن اجرای این امور بر عهده گروه گسترش شبکه و مدیران آموزش بهورزی است. همکاران آموزش بهورزی در زمینه‌های فوق، دوره‌های آموزشی را در قالب ۴ کتاب "خودآموز ارتقای مهارت‌های آموزشی مربیان" گذرانده‌اند و مسوولیت حسن اجرای این امور را بر عهده خواهند داشت. منظور از اجرای آموزش، تدریس محتوا به وسیله افراد فنی است. این افراد شامل کارشناسان فنی گروه‌های متولی برنامه و مربیان تخصصی مراکز آموزش بهورزی و بازآموزی برنامه‌های سلامت هستند. این افراد می‌بایست با هماهنگی مدیران آموزشی اقدام به ارائه طرح تدریس برای کارگاه مرتبط، تبیین اهداف اختصاصی آموزشی، طراحی پیش‌آزمون و آزمون نهایی، ارزشیابی تئوری و عملی فراگیر، اجرای آموزش، ارزیابی عملکرد فراگیر در عرصه خدمت و سایر امور فنی مربوط به اجرای آموزش نمایند.

مرکز مدیریت شبکه طراح ملی سیاست‌ها و شیوه‌های آموزش و گروه‌های فنی متولی برنامه‌های سلامت تدوین‌کننده بسته‌های آموزشی مرتبط با برنامه‌های سلامت و تضمین دسترسی به بسته‌های آموزشی مبتنی بر شرح وظایفند.

به منظور ایجاد تعامل مورد لزوم میان مدیران و هماهنگ‌کنندگان امور آموزشی با طراحان و نیز متولیان اجرایی آموزش مدیران و هماهنگ‌کنندگان امور آموزشی باید به طور مستقل و مرتب برنامه آموزش را به لحاظ پارامترهای میزان پوشش آموزش، دسترسی به متون آموزشی مبتنی بر شرح وظایف و دارای کیفیت مناسب، نحوه اجرای آموزش، نتایج ارزشیابی ادراکی، انگیزشی، مهارت و عملکرد فراگیر، هزینه اثربخشی، کارآمدی و سایر پارامترهای مورد لزوم در سطح شهرستان و دانشگاه پایش و ارزشیابی کنند و نتایج را در اختیار مسوولین دانشگاه و رده‌های بالاتر مدیریتی قرار دهند. اعلام رتبه کسب شده در زمینه آموزش به تفکیک شهرستان و گروه‌های متولی برنامه‌ها و انعقاد جلسات میان دست‌اندرکاران و ارائه راه کارهای اصلاحی رویه ارتقای آموزش و دینامیسم مورد لزوم را تضمین خواهد نمود. ضوابط، سیاست‌ها، اصول، شیوه‌ها و نیز جزئیات فنی و محتوایی برنامه آموزش توسط مرکز مدیریت شبکه به تناوب زمان و براساس نیازها در چارچوب این دستورعمل در اسناد جداگانه قابل ابلاغ خواهد بود.

براساس آنچه در فوق آمد، رییس مرکز بهداشت شهرستان مسوولیت تضمین حسن اجرای آموزش را بر عهده خواهد داشت. همکاران گروه گسترش، مرکز آموزش بهورزی و بازآموزی برنامه‌های سلامت و واحدهای فنی مرکز بهداشت شهرستان مکلف به مدیریت آموزشی و اجرای دوره‌های آموزشی براساس قواعد فوق هستند.

۵- مراحل آموزش، حیطه‌ها و حجم زمانی آموزش: آموزش اعضای تیم سلامت شامل آموزش‌های حضوری و غیر حضوری است. میزان آموزش حضوری و غیر حضوری برای اعضای مختلف تیم سلامت متفاوت است.

جزئیات سرفصل‌های، زمان، ترتیب اجرای آموزش‌های حضوری در جداول در ادامه آمده است. برنامه آموزش غیرحضوری برای پزشکان و مراقبین سلامت از حداقل ۱۱۵ تا سقف ۲۳۰ ساعت در سال پیش‌بینی می‌شود. این برنامه براساس زمان مطالعه نیم تا یک ساعت در روز و برای ۲۳۰ روز کاری پیش‌بینی شده است. بر این اساس گروه‌های تخصصی متولی برنامه‌های سلامت می‌توانند با توجه به محاسباتی که در زمینه زمانبری آموزش‌های مورد نظر خود خواهند داشت، مطابق این دستورعمل حجم آموزش‌های

حضور و غیرحضور خود را تنظیم کنند. به عبارت دیگر، در هر زمینه از موضوعات آموزشی گروه‌های تخصصی متولی برنامه‌ها می‌توانند با صدور دستورعمل‌های مورد لزوم، هم آموزش‌های حضوری را برقرار نمایند و هم از فضای زمانی آموزش غیرحضور به میزان معادل آموزش حضوری مندرج در جدولی که در ادامه آمده تا سقف ۱/۸ برابر آنها برای هر یک از سرفصل‌ها در برنامه آموزش غیرحضور استفاده نمایند. برنامه آموزش حضوری شامل دو مرحله کلی است. مرحله نخست قبل از شروع به کار اعضای تیم سلامت خواهد بود. حداقل مدت زمان این آموزش برای پزشکان ۳۵،۵ ساعت پیش‌بینی گردیده است. ۱۳ ساعت از این آموزش مربوط به مباحث مقدماتی و پیش‌نیاز است. این مباحث برای آغاز به کار اعضای تیم سلامت پیش‌بینی گردیده اند. ۲۲،۵ ساعت از آموزش در مرحله نخست به مرور اجمالی برنامه‌های سلامت اختصاص دارد. از آنجا که به نظر می‌رسد دانشگاه‌ها بتوانند روزانه ۷ تا ۸ ساعت از آموزش را به صورت کارگاه حضوری اجرا نمایند، انجام آموزش در مرحله نخست ظرف مدت ۵ روز ممکن خواهد بود. **مرحله دوم آموزش** پس از شروع به کار اعضای تیم سلامت آغاز خواهد شد. حداقل زمان آموزش در مرحله دوم برای پزشکان ۹۱،۵ ساعت است که با احتساب اجرای روزانه ۷ تا ۸ ساعت کارگاه آموزشی حضوری ۱۲ روز کاری به طول خواهد انجامید. بر این اساس حداقل زمان پیش‌بینی شده برای آموزش حضوری سالانه، یک روز در ماه برای پزشکان خواهد بود. به عبارت دیگر انتظار می‌رود هر پزشک حداکثر تا یک سال پس از شروع به کار، کل آموزش‌های مورد نیاز را با رعایت اولویت بندی در موضوعات، به نحوی که در جداول این بخش آمده است، دریافت کرده باشد. کل حداقل زمان آموزش برای کارکنان / کارشناسان مراقب سلامت ۹۵ ساعت آموزش حضوری است. مرحله دوم آموزش شامل سه سرفصل کلی است که عبارتند از:

۱- مباحث مکمل و مدیریت خدمات ۲- مرور تفصیلی برنامه‌های سلامت ۳- رویکرد به شکایات شایع و راهنماهای بالینی ترتیب اجرایی آموزش در ستون مربوطه آمده است.

توجه مهم ۱: به منظور ایجاد فرصت مناسب برای اجرای این آموزش و پیش‌گیری از عدم حضور اعضای تیم سلامت در محل خدمت توصیه می‌شود دانشگاه‌ها به یکی از دو نحو زیر برای آموزش‌های مرحله دوم اقدام نمایند.

۱- انتقال آموزش مرحله دوم به مرحله اول - در این شرایط دانشگاه می‌بایست به عنوان مثال آموزش پزشکان را در بدو شروع خدمت ۱۲ روز بیشتر نماید.

۲- اجرای آموزش یک روز در ماه و در روزهای تعطیل

تذکر: این نکته ضروری است که اجرای برنامه آموزشی نباید منجر به عدم حضور افراد در روزهای موظف کاری شود. آموزش برای سایر اعضای تیم سلامت نظیر کارشناسان سلامت روان، تغذیه و سایر نیروها به اقتضای کاری که انجام می‌دهند شامل عناوین و زمان متفاوتی است که در جدول آمده است. نکته مهمی که می‌بایست کلیه مدیران و دست‌اندرکاران آموزش به آن توجه کنند اینست که اساساً تنوع موضوعات، گروه‌های هدف، امکانات دانشگاه‌ها و توقعات ادارات متولی برنامه‌های سلامت ممکن است به گونه‌ای باشد که پیش‌بینی تمامی آنها در یک دستورعمل واحد برای تمامی دانشگاه‌ها ممکن نباشد. لذا سیاست اصلی حوزه معاونت بهداشت تعیین سیاست‌های کلی در قالب تعیین حداقل آموزش مورد نیاز و تعیین حیطه‌ها و سرفصل‌هاست. بدیهی است دانشگاه‌ها باید با به‌کارگیری تکنیک‌های مدیریت آموزشی به نیازها پاسخ دهند. به عنوان مثال ممکن است آموزش یک کارشناس تغذیه که به تازگی انعقاد قرارداد نموده در قالب شرکت او در کارگاه آموزشی مقدور نباشد. در چنین شرایطی دانشگاه‌ها می‌توانند با استفاده از ابزارهای فراخوان برای آموزش در مواعید زمانی خاص و یا اجرای آموزش با حضور کارشناس تغذیه در واحدهای تخصصی شهرستان یا دانشگاه آموزش را اجرا نمایند. تضمین یادگیری در این شرایط با کنترل و نظارت بر کمیت و کیفیت آموزش و انجام ارزشیابی ممکن است.

توجه مهم ۲: از آنجا که دانشگاه‌ها در ابتدای شروع آموزش‌ها با حجم بالایی از فراگیران و عناوین آموزشی مواجه خواهند شد، لذا پیش‌بینی دوره آموزشی مرحله اول **حداقل ۵ روز** و آموزش در مرحله پس از شروع به کار حداقل یک روز در ماه انجام شده است. بدیهی است در شرایطی که دانشگاه نیاز به ارتقای آموزش داشته باشد یا چرخش نیرو یا بار کار آموزش به میزان پایین تری تقلیل یابد طی دوره آموزش از یک سال به ۳ تا ۶ ماه با اجرای دو روز در ماه آموزش حضوری و افزایش آموزش قبل از شروع به کار از ۵ روز به ۱۰ روز ضرورت دارد. با پیش‌بینی این تمهیدات می‌توان مدت زمان یک دور از آموزش حداقل سرفصل‌ها را به ماه‌های ابتدای کار تقلیل داد. تا فضای زمانی به آموزش‌های بیشتر تخصیص یابد. علاوه بر این در اختیار گذاشتن بسته‌های آموزشی در ابتدای دوره و هماهنگی‌ها برای آموزش غیرحضور سبب افزایش کارایی و عملکرد در زمینه آموزش می‌شود.

توجه مهم ۳: تفویض اختیار به دانشگاه ها برای تنظیم زمان آموزش صرفا به دلیل گوناگونی شرایط و امکانات است. انتظار وزارت متبوع این است که دانشگاه ها پس از آن که حجم عمده نیروی انسانی را آموزش دادند در دوره های بعدی که با شمار کمتری از واجدین شرایط برای آموزش مواجهند برنامه پیش بینی شده حداقل آموزش را ظرف ۳ ماه به اتمام رسانند. مرکز مدیریت شبکه بر اساس نیازهای جاری و در حال تغییر محیط ارائه خدمات و ارزیابی شرایط دانشگاه ها برنامه و جداول آموزشی را در فواصل زمانی به روز نموده و آن را ابلاغ می نماید. علاوه بر این، حوزه معاونت بهداشت اقدام به پایش و ارزشیابی عملکرد دانشگاه ها و رتبه بندی آنها در زمینه فعالیت آموزشی خواهد نمود. مبنای اساسی ارزشیابی عملکرد دانشگاه و رتبه بندی فعالیت آنها در وهله نخست اثربخشی آموزش در ارتقای حیطة های شناختی، انگیزشی، مهارتی و عملکرد فراگیران خواهد بود. بدیهی است دانشگاه ها می توانند این آموزش را بر اساس شرایط و امکانات در دسترس انجام دهند.

ماده ۵- تضمین فراگیری آموزش، ارزشیابی فراگیران، صدور و ارائه گواهی ها برای تداوم قرارداد و خدمات: کلیه فراگیران برای دریافت گواهی آموزشی باید ارزشیابی استاندارد شوند.

الف- آموزش حضوری: ضرورت دارد تمام اعضای تیم سلامت قبل از شروع خدمت، آموزش های حضوری پیش نیاز برای ورود به عرصه خدمت را دریافت نمایند. دریافت گواهی مرحله اول که حکایت از پایان موفقت آمیز دوره دارد، شرط صدور مجوز برای همکاری و انعقاد خواهد بود. به منظور استمرار قرارداد در فواصل ۳ ماهه از آغاز فعالیت، باید گواهی مراحل تکمیلی آموزش پرسنل برای یک چهارم از آموزش های حضوری باقیمانده ارائه شود. در صورتی که تمامی آموزش ها در بدو شروع خدمات انجام شده باشد گواهی لازم برای آن موعده صادر می شود. ارائه گواهی به اعضای تیم سلامت می بایست پس از انجام آزمون کتبی و در صورت نیاز بنا به صلاح دید آموزش دهندگان علاوه بر آن پس از انجام آزمون عملی صورت گیرد. کسب ۷۰٪ نمره قبولی در تمامی آزمون ها شرط تمدید قرارداد خواهد بود. هزینه دوره آموزشی برای بار اول، رایگان می باشد و در صورت تکرار، هزینه آن به عهده طرف قرارداد (پیمانکار) است.

ب- آموزش غیر حضوری: ضرورت دارد تمام اعضای تیم سلامت پس از شروع خدمت، آموزش های غیرحضوری را با استفاده از بسته های آموزشی که از طرق مختلف توسط وزارت متبوع یا دانشگاه و یا مربیان در دسترس قرار میگیرد را طی نمایند. تضمین حضور فعال اعضای تیم سلامت در برنامه آموزش غیرحضوری از طریق کسب نمره قبولی پس از شرکت در آزمون ممکن است. ارائه گواهی به اعضای تیم سلامت میبایست پس از انجام آزمون کتبی صورت گیرد. کسب ۷۰٪ نمره قبولی در تمامی آزمون ها شرط تمدید قرارداد خواهد بود. به منظور استمرار قرارداد در فواصل ۳ ماهه از آغاز فعالیت، باید گواهی مراحل تکمیلی آموزش پرسنل برای یک چهارم از آموزش های غیرحضوری ارائه شود.

تبصره ۱: چنانچه فرد آموزش دیده و دارای گواهینامه به هر دلیل، مشغول به کار نشود و پیمانکار باید هزینه های آموزش را پرداخت نماید. در این شرایط چنانچه پیمانکار فرد دیگری را جایگزین و معرفی کند، تکرار آموزش برای این فرد، رایگان نخواهد بود و پیمانکار موظف به پرداخت هزینه آموزش (براساس محاسبه معاونت بهداشت دانشگاه) می باشد.

تبصره ۲: چنانچه فرد دارای گواهینامه برای کار به دانشگاه/دانشکده دیگری مراجعه کند باید از وی آزمون به عمل آورند و در صورت قبولی در آزمون، با وی قرارداد منعقد گردد.

تبصره ۳: چنانچه فردی که برای بار اول به منظور آموزش و اخذ گواهینامه از سوی پیمانکار معرفی می شود، در طی دوره آموزشی به دلایلی از جمله غیبت یا عدم موفقیت در آزمون موفق به اخذ گواهینامه در یک یا چند سرفصل نگردد، آموزش فرد جدید معرفی شده، رایگان نخواهد بود. تکرار آموزش برای فرد مزبور نیز وی را واجد شرایط پرداخت هزینه مینماید.

تبصره ۴: تمام نیروهای شاغل دولتی در پایگاه های بهداشت و مراکز بهداشتی درمانی شهری و یا سایر واحدها که تحت عناوین اعضای تیم سلامت خدمت میکنند نیز مشمول الزام برای آموزش و کلیه قواعد آند.

تبصره ۵: اعتبار گواهی های اخذ شده تا ۵ سال از زمان صدور است.

ماده ۶- جدول مراحل، حیطة ها، سرفصل ها، زمان و ترتیب اجرای آموزش:

جدول حداقل زمان و حداقل عناوین آموزش حضوری برای اعضای تیم سلامت

تذکر: زمان به ساعت محاسبه شده است. برای هر یک از سرفصل ها تا ۱/۸ برابر آموزش غیر حضوری پیش بینی می شود

پدیرش و آمار	کاردان/ کارشناس رادیولوژی	کاردان/ کارشناس آزمایشگاه	مراقب سلامت دهان	دندانپزشک	کارشناس سلامت روان	کارشناس تغذیه	کارتان/ کارشناس بهداشت حرفه ای	کاردان/ کارشناس بهداشت محیط	پرستار/ بهیار	ماما	پزشک	کاردان یا کارشناس مراقب سلامت	ترتیب اجرای آموزش	سرفصل	حیطه	مراحل آموزش
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		آشنایی با برنامه آموزشها، الزامات، ابزار و شیوهها و نحوه ثبت نام و صدور گواهی	معرفی دوره و الزامات آموزش	
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	قوانین و دستورعمل های پزشکی خانواده و مراقبت های سلامت، ضوابط عقد قراردادهای کار تیم سلامت و نظام پرداخت	آشنایی با قوانین و دستورعمل ها در نظام شبکه سلامت ایران	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	مرور اجمالی ساختار و عملکرد واحدها و سطوح ارائه خدمات	ساختار و عملکرد نظام سلامت و شبکه	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3	مرور اجمالی الگوی برنامه های سلامت و فهرست خدمات	آشنایی با الگوی برنامه های سلامت و خدمات	
0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	4	4	مرور اجمالی نحوه ثبت و گزارش دهی و تشکیل پرونده سلامت	برنامه شناسایی جمعیتی - زیست محیطی و نحوه ثبت و گزارش دهی و تشکیل پرونده سلامت	
0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	5	5	مرور اجمالی شرح وظایف اعضای تیم سلامت و ارتباط سازمانی آنها با یکدیگر و ارتباط با سطوح دیگر	مدیریت و رهبری تیم سلامت	
4.5	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	6	6	آشنایی با نرم افزارهای کاری اصلی و نظام ثبتی جاری	آشنایی با نرم افزارهای نظام شبکه	
			0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	7	7	مرور اجمالی نحوه برقراری ارتباط با افراد و گروه ها برای دعوت و ورود آنها به برنامه های سلامت	ارتقا و ترویج و آموزش سلامت و توانمندسازی جامعه	
												8	8	اصول طبابت خانواده	تعریف و کارکردهای پزشکی خانواده	
			0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	9	9	مرور عوامل اجتماعی و عوامل خطرزای مستقیم موثر بر سلامت	اصول مدیریت عوامل خطرزای سلامت	
			0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	10	10	آشنایی با لیست داروهای مورد استفاده برای خدمات	داروشناسی	
0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	11	11	دستورعمل های مرتبط با داوطلبان سلامت	ترغیب مشارکت مردمی و داوطلبان سلامت	
0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	12	12	آشنایی با قوانین و دستورالعمل های نظام ارجاع	دروازه بانی نظام سلامت	
0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	12	12	مرور سریع چک لیست های پیش عملکرد تیم سلامت	پایش و ارزشیابی و ارتقای کیفیت برنامه های سلامت	
13	10.5	10.5	12	12	13	13	13	13	13	13	13	13		جمع ساعات آموزش		

مباحث مقدماتی و پیش نیاز

جدول حداقل زمان و حداقل عناوین آموزش حضوری برای اعضای تیم سلامت

تذکر: زمان به ساعت محاسبه شده است. برای هر یک از سرفصل ها تا ۱/۸ برابر آموزش غیر حضوری پیش بینی می شود

مراحل آموزش	حیطه	سرفصل	تربیب اجرای آموزش	کاردان یا کارشناس مراقب سلامت	پزشک	ماما	پرستار/ بهیار	کاردان/ کارشناس بهداشت محیط	کارنان/ کارشناس بهداشت حرفه ای	کارشناس تغذیه	کارشناس سلامت روان	دندانپزشک	مراقب سلامت دهان	کاردان/ کارشناس آزمایشگاه	کاردان/ کارشناس رادیولوژی	پذیرش و آمار
مرور اجزای برنامه های سلامت	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت کودکان و نوزادان	مرور اجمالی برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت کودکان و نوزادان	13	3.5	3.5	3.5	3.5									
	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت نوجوانان	مرور اجمالی برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت نوجوانان	13	1.5	1.5	1.5	1.5									
	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت جوانان	مرور اجمالی برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت جوانان	13	1.5	1.5	1.5	1.5									
	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت میانسالان	مرور اجمالی برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت میانسالان	13	1.5	1.5	1.5	1.5									
	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت سالمندان	مرور اجمالی برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت سالمندان	13	1.5	1.5	1.5	1.5									
	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران باردار	مرور اجمالی برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران باردار	13	2.5	2.5	2.5	2.5									
	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت باروری و فرزندآوری	مرور اجمالی برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت باروری و فرزندآوری	13	1	1	1	1									
	برنامه مراقبت و درمان بیماریهای واگیر	مرور اجمالی برنامه مراقبت و درمان بیماریهای واگیر	13	1.5	1.5	1.5	1.5									
	برنامه بیماریهای غیرواگیر	مرور اجمالی برنامه بیماریهای غیرواگیر	13	1.5	1.5	1.5	1.5									
	برنامه سلامت روانی اجتماعی	مرور اجمالی برنامه سلامت روانی اجتماعی	13	1.5	1.5	1.5	1.5									
	برنامه تغذیه و امنیت غذایی	مرور اجمالی برنامه تغذیه و امنیت غذایی	13	1	1	1	1									
	برنامه سلامت دهان و دندان	مرور اجمالی برنامه سلامت دهان و دندان	13	1	1	1	1					8				
	برنامه سلامت محیط	مرور اجمالی برنامه سلامت محیط	13	1	1	1	1									
	برنامه سلامت کار	مرور اجمالی برنامه سلامت کار	13	1	1	1	1									
	برنامه فوریتها	مرور اجمالی برنامه فوریتها	13	0.5	0.5	0.5	0.5									
	برنامه بحران و بلایا	مرور اجمالی برنامه بحران و بلایا	13	0.5	0.5	0.5	0.5									
جمع ساعات آموزش																

جدول حداقل زمان و حداقل عناوین آموزش حضوری برای اعضای تیم سلامت

تذکر: زمان به ساعت محاسبه شده است. برای هر یک از سرفصل ها تا ۱/۸ برابر آموزش غیر حضوری پیش بینی می شود

مراحل آموزش	حیطه	سرفصل	تربیب اجرای آموزش	کاروان یا کارشناس مراقب سلامت	پزشک	ماما	پرستار / بهیار	کاروان / کارشناس بهداشت محیط	کارشناس تغذیه	کارشناس سلامت روان	دندانپزشک	مراقب سلامت دهان	کاروان / کارشناس آزمایشگاه	کاروان / کارشناس رادیولوژی	پذیرش و آمار
	آشنایی با قوانین و دستورعمل ها در نظام شبکه سلامت ایران	قوانین و آیین نامه ها در نظام سلامت کشور	14	1											1
	ساختار و عملکرد نظام سلامت و شبکه	اهداف، ساختار و عملکرد نظام سلامت در جهان و ایران - بازار سلامت	14	1.5											1.5
	آشنایی با الگوی برنامه های سلامت و خدمات	آشنایی با راهکارهای پیشگیری و طراحی برنامه های سلامت و رویه های ارائه خدمات	14	1.5											1.5
	مدیریت خدمات سلامت در منطقه تحت پوشش	مدیریت خدمات سلامت در منطقه تحت پوشش	14	0.5											0.5
	اصول مدیریت منابع و تسهیلات و تجهیزات	اصول مدیریت منابع و تسهیلات و تجهیزات	14	0.5											0.5
	مراقبتهای مدیریت شده	مراقبتهای مدیریت شده	14	0.5											0.5
	اصول مدیریت مورد بیماری	اصول مدیریت مورد بیماری	14	0.5											0.5
	اصول مدیریت بیماری ها در جامعه	اصول مدیریت بیماری ها در جامعه	14	0.5											0.5
	طبابت مبتنی بر شواهد	طبابت مبتنی بر شواهد	14	0.5											0.5
	اصول تغذیه	اصول تغذیه	14	0.5											0.5
	ارتقاء بهداشت فردی و شیوه زندگی سالم	ارتقاء بهداشت فردی و شیوه زندگی سالم	14	0.5											0.5
	پرستاری از بیمار	پرستاری از بیمار	14	0.5											0.5
	برنامه شناسایی جمعیتی - زیست محیطی و نحوه ثبت و گزارش ثبت و گزارش دهی و تشکیل پرونده سلامت	برنامه شناسایی جمعیتی - زیست محیطی و نحوه ثبت و گزارش دهی و تشکیل پرونده سلامت	14	1.5											1.5
	مدیریت و رهبری تیم سلامت	اصول مدیریت و رهبری و توسعه منابع انسانی برای اجرای خدمات و برنامه های سلامت	14	0.5											0.5
	آشنایی با نرم افزارهای نظام شبکه	آشنایی با نرم افزارهای کاری در نظام شبکه	14	2											2
	ارتقا و ترویج و آموزش سلامت و توانمندسازی جامعه	آموزش و ارتقای سلامت - توانمندسازی اجتماعی	14	1.5											1.5
	تعریف و کارکردهای پزشکی خانواده	تعریف و کارکردهای طبابت خانواده و نقش و وظایف پزشکان و اعضای تیم سلامت	14	1.5											1.5
	اصول مدیریت عوامل خطرزای سلامت	مرور برنامه های مرتبط با عوامل اجتماعی و اصول اقدام برای عوامل خطرزای مستقیم موثر بر سلامت - بار	14	2											2

		عوامل خطر	
		داروشناسی	داروشناسی برای نظام شبکه
		ترغیب مشارکت مردمی و داوطلبان سلامت	توسعه برنامه داوطلبان سلامت
		دروازه بانی نظام سلامت	دروازه بانی نظام سلامت
1	1	پایش و ارزشیابی و ارتقای کیفیت برنامه های سلامت	پایش و ارزشیابی و ارتقای کیفیت برنامه های سلامت
11.5		جمع ساعات آموزش	

جدول حداقل زمان و حداقل عناوین آموزش حضوری برای اعضای تیم سلامت

تذکر: زمان به ساعت محاسبه شده است. برای هر یک از سرفصل ها تا ۱/۸ برابر آموزش غیر حضوری پیش بینی می شود

مراحل آموزش	حیطه	سرفصل	ترتیب اجرای آموزش	ساعت	مادران	نوجوانان	کودکان و نوزادان	پدیرش و آمار	کارشان رادیولوژی	کارشان آزمایشگاه	مراقب سلامت دهان	دندانپزشک	کارشان سلامت روان	کارشان تغذیه	کارشان/ کارشان بهداشت حرفه ای	کارشان/ کارشان بهداشت محیط	پرستار/ بهیار	ماما	پزشک	کارشان یا کارشان مراقب سلامت
	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت کودکان و نوزادان	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت کودکان و نوزادان	14	5.5														5.5	5.5	5.5
	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت نوجوانان	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت نوجوانان	14	2.5															2.5	2.5
	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت جوانان	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت جوانان	14	2.5															2.5	2.5
	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت میانسالان	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت میانسالان	14	2.5															2.5	2.5
	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت سالمندان	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت سالمندان	14	2.5															2.5	2.5
	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران باردار	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران باردار	14	4	8													8	4	4
	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت باروری و فرزندآوری	برنامه مراقبتهای ادغام یافته سلامت باروری و فرزندآوری	14	1.5	3													3	1.5	1.5
	برنامه مراقبت و درمان بیماریهای واگیر	برنامه مراقبت و درمان بیماریهای واگیر	14	2.5															2.5	2.5
	برنامه بیماریهای غیرواگیر	برنامه بیماریهای غیرواگیر	14	2.5															2.5	2.5
	برنامه سلامت روانی اجتماعی	برنامه سلامت روانی اجتماعی	14	2.5									10						2.5	2.5
	برنامه تغذیه و امنیت غذایی	برنامه تغذیه و امنیت غذایی	14	1.5									10						1.5	1.5
	برنامه سلامت دهان و دندان	برنامه سلامت دهان و دندان	14	1.5															1.5	1.5

جدول حداقل زمان و حداقل عناوین آموزش حضوری برای مدیران واحدهای ارائه خدمات

تذکر: زمان به ساعت محاسبه شده است. برای هر یک از سرفصل ها تا ۱/۸ برابر آموزش غیر حضوری پیش بینی می شود

حجم آموزش به ساعت	ترتیب اجرای آموزش	سرفصل	حیطه	مراحل آموزش
1	1	قوانین و آیین نامه ها در نظام سلامت کشور	آشنایی با قوانین و دستورعمل ها در نظام شبکه سلامت ایران	مباحث مدیریت و رهبری برای مدیران واحدهای ارائه خدمات
0.5	1	مدیریت خدمات سلامت در منطقه تحت پوشش	مدیریت خدمات سلامت در منطقه تحت پوشش	
0.5	1	اصول مدیریت منابع و تسهیلات و تجهیزات	اصول مدیریت منابع و تسهیلات و تجهیزات	
0.5	1	اصول مدیریت بیماری ها در جامعه	اصول مدیریت بیماری ها در جامعه	
1.5	1	برنامه شناسایی جمعیتی- زیست محیطی و نحوه ثبت و گزارش دهی و تشکیل پرونده سلامت	برنامه شناسایی جمعیتی- زیست محیطی و نحوه ثبت و گزارش دهی و تشکیل پرونده سلامت	
0.5	1	اصول مدیریت و رهبری و توسعه منابع انسانی برای اجرای خدمات و برنامه های سلامت	مدیریت و رهبری تیم سلامت	
1	1	پایش و ارزشیابی و ارتقای کیفیت برنامه های سلامت	پایش و ارزشیابی و ارتقای کیفیت برنامه های سلامت	
2	1	آشنایی با نرم افزارهای کاری در نظام شبکه	آشنایی با نرم افزارهای نظام شبکه	
1	2	تولیت، کنترل و حاکمیت در نظام ارائه خدمات	تولیت، کنترل و حاکمیت در نظام ارائه خدمات	
1	2	خلق منابع، تامین و تخصیص مالی و کارکرد بیمه در نظام سلامت	خلق منابع، تامین و تخصیص مالی و کارکرد بیمه در نظام سلامت	
2	2	اندازه گیری عملکرد واحد ارائه خدمات	اندازه گیری عملکرد واحد ارائه خدمات	
0.5	2	همه‌نگی در خدمات در طبابت خانواده	همه‌نگی در خدمات در طبابت خانواده	
0.5	2	مدیریت بار بیماران	مدیریت بار بیماران	
0.5	2	تشکیل تیم مدیریت بیماری	تشکیل تیم مدیریت بیماری	
1	2	هزینه های مراقبتهای سلامت راهبردهای کاهش هزینه ها	هزینه های مراقبتهای سلامت راهبردهای کاهش هزینه ها	
0.5	2	مفاهیم و تعاریف مدیریت مصرف و جیره بندی خدمات سلامت	مفاهیم و تعاریف مدیریت مصرف و جیره بندی خدمات سلامت	
0.5	2	فرایند درخواست و بررسی درخواست خدمات ویژه برای بیماران و واحدهای ارائه خدمات	فرایند درخواست و بررسی درخواست خدمات ویژه برای بیماران و واحدهای ارائه خدمات	
15		جمع ساعات آموزش		